

IZBORI ZA SKUPŠTINU LEKARSKE KOMORE SRBIJE

Nedelja 19. april

**KRATAK PRIRUČNIK:
KAKO, ZAŠTO I GDE
IZAĆI NA IZBORE?**

ŠTA OVI IZBORI ZNAČE I ZAŠTO SU BITNI?

Izbori za skupštinu Lekarske komore Srbije (LKS) i regionalnih komora predstavljaju ključni mehanizam profesionalne samouprave doktora medicine. S obzirom na to da je članstvo u LKS zakonska obaveza za svakog lekara, ovi izbori direktno određuju ko će upravljati vašim radnim pravima i profesionalnim ugledom u narednom četvorogodišnjem mandatu.

Kontrola nad "pravom na rad" (licenciranje)

LKS ima javna ovlašćenja koja joj poverava država. Glasanjem birate ljude koji:

- Upravljaju licencama: Odlučuju o izdavanju, obnavljanju i, što je najosetljivije, oduzimanju prava na rad.
- Definišu bodovanje (KME): LKS predlaže pravila za kontinuiranu medicinsku edukaciju. Vaš glas utiče na to da li će sakupljanje bodova biti smisleno usavršavanje ili samo birokratski teret i trošak.
- Sprovode nadzor: Komora imenuje nadzornike za spoljnu proveru kvaliteta stručnog rada.

Finansijska i pravna sigurnost

Lekari sami finansiraju rad Komore, te izbori određuju kako će se taj novac trošiti:

- Članarine i naknade: Izabrani predstavnici utvrđuju visinu mesečne članarine i taksi za izdavanje licenci.
- Osiguranje od lekarske greške: Komora ima moć da ugovara kolektivna osiguranja za zaštitu lekara od rizika u praksi.
- Fondovi solidarnosti: Kroz posebne fondove, LKS može pružati finansijsku pomoć kolegama i njihovim porodicama u teškim situacijama.

Zaštita profesije pred državom i javnošću

Izabrano rukovodstvo je jedini legalni "glas" struke pred Ministarstvom zdravlja i RFZO-om.

LKS učestvuje u određivanju cena zdravstvenih usluga i kriterijuma za ugovaranje sa fondovima (kako u državnom, tako i u privatnom sektoru). Predstavnici koje izaberete mogu (i moraju) da pokreću inicijative za promenu zakona od interesa.

Oni biraju sudije Sudova časti koji odlučuju o vašoj profesionalnoj odgovornosti i štite vas od neosnovanih napada u javnosti.

GDE GLASAM I ZAŠTO SU PODACI RAZLIČITI?

Glasate isključivo na biračkom mestu koje je određeno prema vašem prebivalištu (adresa iz lične karte), a prema Članu 118. Statuta LKS. Iako radite u jednom gradu, ako vam je prebivalište u drugom, bićete upisani u birački spisak izborne jedinice koja pripada vašoj opštini ili upravnom okrugu stanovanja.

Podaci u centralnoj evidenciji (Imeniku LKS) se ne osvežavaju automatski, te ako niste dostavili potvrdu o promeni prebivališta to može biti razlog zašto glasate na teritoriji nekadašnjeg mesta prebivališta.

Šta treba da uradite?

Proverite svoj status: Posetite platformu ***nasakomora.org*** kako biste videli na kom ste biračkom mestu upisani i na kom mestu ostvarujete pravo da glasate. Ovaj sajt koristi poslednju bazu podataka/imenik objavljen od strane LKS. Ako vas nema na spisku, **kontaktirajte svoju regionalnu ili centralnu kancelariju lekarske komore!**

Pripremite dokumenta: Na glasanje obavezno ponesite ličnu kartu ili pasoš.

Napomena: Vaše pravo da glasate je garantovano upisom u Imenik LKS što je takođe definisano Članom 118. Statuta.

ŠTA AKO ME NEMA NA SPISKU, A ČLAN SAM KOMORE?

Administrativne greške u biračkim spiskovima ne smeju biti prepreka za ostvarivanje vašeg prava, jer su često posledica neažuriranih baza podataka.

Ukoliko vas nema na biračkom spisku, ključno je da **tokom naredne radne nedelje uputite zvaničan dopis** svojoj regionalnoj ili Lekarskoj komori Srbije. **Zahtevajte pisano obrazloženje** o tome zašto ste kao redovan član upisan u Imenik LKS izostavljeni sa spiska, jer je to vaše osnovno pravo garantovano statusom licenciranog lekara. Ovakav formalni upit služi i kao dokaz o administrativnom propustu koji Komora mora da ispravi kako bi osigurala regularnost izbornog procesa

Iako su birački spiskovi zaključeni, pisani prigovor je neophodan, jer predstavlja materijalni dokaz da vam je **uskraćeno pravo glasa.**

LKS je zakonski dužna da vodi preciznu evidenciju. Vaš prigovor zvanično potvrđuje da institucija ne obavlja svoja javna ovlašćenja kako treba, a dovoljan broj istih prigovora ih sprečava da propuste proglase “slučajnim greškama”.

Ne odustajte. Vaša licenca vas obavezuje na članstvo, a to **članstvo vam garantuje pravo glasa.**

MOGU LI DA GLASAM ONLINE ILI U DRUGOM GRADU?

Nažalost, pravila su striktna i ne ostavljaju prostor za fleksibilnost. Prema Statutu LKS (čl. 127 i 128), glasanje je isključivo **lično i fizičko**.

Evo ključnih činjenica o načinu glasanja:

- **Nema online opcije:** Iako živimo u digitalnom dobu, elektronsko glasanje za LKS još uvek nije uvedeno.
- **Samo na vašem biračkom mestu:** Ne možete glasati u drugom gradu niti na bilo kom drugom biračkom mestu osim onog na kojem ste upisani prema prebivalištu.
- **Bez ovlašćenja:** Pošto se glasanje vrši lično, niko drugi (kolega ili član porodice) ne može glasati u vaše ime putem punomoćja.

Ovakav sistem favorizuje pasivnost. Kada je glasanje otežano to ide na ruku onima koji žele da zadrže **status quo**. Vaš fizički dolazak na biračko mesto je najdirektniji način da pokažete da vam je stalo do toga ko upravlja vašom strukovnom komorom.

DA LI MOGU DA GLASAM AKO SAM PENZIONER?

Da, penzionisani lekari imaju pravo glasa, ali pod jednim ključnim uslovom. Prema Statutu LKS, pravo da biraju i budu birani imaju svi doktori medicine koji su redovni članovi Komore. To znači:

- Ako je lekar u penziji, ali je nastavio da radi (npr. u privatnoj praksi ili po ugovoru o delu) i samim tim je zadržao licencu i status redovnog člana, on glasa najnormalnije u svojoj izbornoj jedinici.

Gde glasate?

Penzioneri koji su u evidenciji privatne prakse glasaju za kandidate iz privatnog sektora, dok oni koji su ostali u evidenciji kao članovi koji ne obavljaju delatnost (ili su radili u državnom sektoru) glasaju na svojim matičnim biračkim mestima prema mestu prebivalištu.

KOLIKO GLASAČKIH LISTIĆA DOBIJAMO I DA LI GLASAMO I ZA DRŽAVNU I ZA PRIVATNU PRAKSU?

Na biračkom mestu dobijate dva glasačka listića: jedan za Skupštinu Lekarske komore Srbije (LKS) i jedan za Skupštinu vaše regionalne lekarske komore (RLK). Sistem glasanja je podeljen prema sektoru u kojem ste evidentirani:

- Članovi iz **državne prakse** biraju isključivo kandidate iz **državnog prakse**.
- Članovi iz **privatne prakse** biraju isključivo kandidate iz **privatnog prakse**.

Napomena: Ako ste nedavno prešli iz jednog sektora u drugi, na sajtu **nasakomora.org** proverite kako ste trenutno zavedeni. Glasaćete prema sektoru koji stoji u biračkom spisku, čak i ako to više ne odgovara vašem trenutnom zaposlenju.

Svaka izborna jedinica ima određen broj predstavnika. Na glasačkom listiću će pisati za koliko najviše kandidata možete glasati (npr. "zaokružiti najviše 3 kandidata").

- **Važeći listić:** Možete zaokružiti tačan broj navedenih kandidata ili manje od toga (čak i samo jednog).
- **Nevažeći listić:** Ako zaokružite makar jednog kandidata više od dozvoljenog broja, vaš listić se poništava.

DA LI JE MOJ GLAS ZAISTA TOLIKO BITAN?

Apsolutno! Kod izbora sa tradicionalno niskom izlaznošću, matematička snaga pojedinačnog glasa je višestruko veća nego na opštim izborima.

- Na mnogim biračkim mestima razlika između kandidata koji prolazi i onog koji ostaje ispod crte često je svega nekoliko glasova. Vaš izlazak sa dvoje kolega može direktno odrediti pobednika u vašoj izbornoj jedinici.
- Kada većina lekara apstinira, o budžetu, licencama i etici odlučuju ljudi koji su dobili poverenje tek malog procenta članstva. Veća izlaznost primorava Komoru da postane odgovornija prema celokupnoj struci, a ne samo prema interesnim grupama.
- Što više lekara glasa, to novo rukovodstvo ima jači legitimitet da pred državnim institucijama (Ministarstvom, RFZO) nastupa oštrije i odlučnije. Velika izlaznost je jasna poruka da su lekari budni i svesni društvene odgovornosti.

Svaki sistem računa na vaš umor i nezainteresovanost. Glasanje traje 10 minuta, ali odluke onih koje (ne)izaberete trajaće naredn četiri godine. **Ne dozvolite da o vašoj karijeri odlučuje neko drugi.**

KOLIKO JE OVO “POLITIČKI”?

Najbolji odgovor bi bio da je ovo zapravo borba za **profesionalni integritet**. Svaki put kada lekar odluči da mu **stručnost bude ispred poslušnosti**, on se bavi „politikom“ i borbom za uređenje svog esnafa.

Angažman nezavisnih, slobodoumnih i čestitih lekara jedina je brana koja sprečava da se u Komoru ušetaju stranački interesi. Ako mi, kao struka, napustimo taj prostor pod izgovorom da nas politika ne zanima, prepuštamo ga onima koji će naše licence i uslove rada koristiti kao sredstvo za tuđe ciljeve.

Učešće na izborima je zapravo **primena principa *Lege artis* na samu instituciju**. Komora treba da bude servis lekara i štit od pritisaka, a ne centar moći otuđen od svojih članova. Pravo pitanje nije da li je ovo politika, već da li želimo da o našim životima odlučuje struka ili birokratija koja popunjava prazna mesta nastala našom apstinencijom.

Na kraju, ako se ne uključimo, Komora će ostati ista, a mi ćemo izgubiti pravo da se žalimo na njene odluke. **Naš glas je potvrda da znanje predstavlja moć, a stručnost jedini pravi legitimitet**. Glasanjem mi ne bираmo ideologiju, već bираmo ljude koji će nas sutra braniti pred sistemom, javnošću i sudovima.

To nije politika, to je osnovna **higijena odgovornosti**.

VIDIMO SE NA BIRALIŠTIMA 19. APRILA!

UZMITE STVAR U SVOJE RUKE I PODRŽITE KOLEGE!

Neka to budu oni!

